

# ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11280/2013-ERU

V Praze dne 21. října 2013

Č. j. 11280-13/2013-ERU

## ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08958/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 12. července 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající **Petr Gajdoš**, s místem podnikání 783 97 Paseka 195, IČ: 60943254, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

**I.** Účastník řízení, fyzická osoba podnikající Petr Gajdoš, s místem podnikání 783 97 Paseka 195, IČ: 60943254, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 16. října 2012 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Obyčtov u č. p. 45, zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV Obyčtov“, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 63, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

**II.** Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající Petru Gajdošovi, s místem podnikání 783 97 Paseka 195, IČ: 60943254, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13213.

**III.** Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající Petru Gajdošovi, s místem podnikání 783 97 Paseka 195, IČ: 60943254, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 132131.

## Odůvodnění

### I. Úvod

Dne 23. září 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s fyzickou osobou podnikající Petrem Gajdošem, s místem podnikání 783 97 Paseka 195, IČ: 60943254, (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. října 2012 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Obyčtov u č. p. 45, zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV Obyčtov“, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 63, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 25. března 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 02906-2/2013-ERU ze dne 21. března 2013 vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 11. dubna 2013 místní šetření.

## II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 16. října 2012 v katastrálním území Obyčtov, u č. p. 45 účastník řízení poškodil středotlaký plynovod PE d 63, a to v důsledku provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení souvisejících s realizací stavby vodního díla: "KANALIZACE A ČOV OBYČTOV".

Zjištěné skutečnosti o důsledcích činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaném společností Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, IČ: 49970607 (dále jen „JMP, a.s.“), jsou uvedeny v „Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení“ (číslo hlášení v SAP PM: 33/383170, ze dne 16. října 2012), který je nedílnou přílohou tohoto protokolu. Zároveň byla z místa aktivního zásahu do zařízení plynárenské distribuční soustavy pořízena, prostřednictvím pracovníků RWE Distribuční služby, s.r.o., Provozní oblast Jihlava (MSO Velké Meziříčí), fotografická dokumentace.

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele výstavby vodního díla, resp. účastníka řízení, nebyla realizována v souladu s podmínkami pravomocného rozhodnutí vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla „KANALIZACE A ČOV OBYČTOV“ na vymezených pozemcích katastrálního území Obyčtov (MÚ Žďár nad Sázavou, odbor životního prostředí, č. j.: ŽP/1371/10/MB, ze dne 21. 9. 2010, nabytí právní moci dne 26. října 2010), jelikož nebyly dodrženy podmínky stanovené v bodě 6 stanoviska společnosti JMP, a.s. zn. 1394/10/114 ze dne 10. 5. 2010, které je součástí rozhodnutí.

Smluvně vázaným zhotovitelem dle smlouvy o dílo ze dne 7. července 2011 bylo Sdružení „KAVYL – Ekostavby“. Účastník řízení vykonával zemní práce na základě objednávky č. 20082012/M od společnosti Ekostavby Brno, a.s., která byla součástí sdružení KAVYL - Ekostavby. Jiné doklady kromě objednávky nebyly účastníkovi řízení předány.

Narušení ochranného pásma plynovodu PE d 63 v obci Obyčtov u č. p. 45 způsobil dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma účastník řízení, konkrétně jeho zaměstnanec p. Sekanina.

Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště (Zápis o předání staveniště dodavateli sepsaný dne 27. srpna 2012). Zároveň objednatel ústně seznámil účastníka řízení (resp. jeho zaměstnance pana Sekaninu) s požadavky vlastníků inženýrských sítí, což dokládá rovněž Zápis o předání staveniště dodavateli sepsaný dne 27. srpna 2012.

Vytyčení plynárenského zařízení zajistil investor stavby dne 2. srpna 2012 (v úseku poškozeného STL plynovodu) a protokolárně jej předal společnosti Ekostavby Brno, a.s. Platnost vytyčení byla 2 měsíce.

Zároveň bylo zjištěno, že dne 16. října 2012 byl v obci Obyčtov, u č. p. 45 při provádění zemních prací, poškozen středotlaký plynovod PE d 63. Do Záznamu o místním šetření pořízeném dne 11. 4. 2013 účastník řízení uvedl, že strojník pan Sekanina, který je jeho zaměstnancem, dne 16. 10. 2012 poškodil STL plynovod d 63, a to kolovým rypadlem. Podloží v obci Obyčtov bylo velmi kamenité a uložení plynového potrubí se nalézalo zhruba

ve 40 cm pod povrchem. Při odkopávání místa, kde se mělo nalézat plynové potrubí se odhalilo potrubí vodovodní, ale strojník se domníval, že je to domnělé potrubí plynové a tudíž již tolik nevěnoval pozornost při odhrnování zeminy. Při nabírání zeminy, která obsahovala i velký kámen, strojník lžící bagru porušil plynové potrubí, které leželo šikmo nad potrubím vodovodním. Nejprve byl povrch vozovky rozrušen bouracím kladivem a následně byla zemina odstraněna bagrem. Účastník řízení konstatuje, že bere na vědomí, že porušil ochranné pásmo, avšak je záhodno přihlídnout k dané situaci na stavbě.

Strojník účastníka řízení byl prokazatelně proškolen objednatelem a rovněž zaměstnavatelem s požadavky BOZP a to dne 27. srpna 2012, resp. 2. ledna 2012, viz Zápis o předání staveniště dodavateli a Prezenční listina školení zaměstnanců a vedoucích pracovníků.

Vzniklé poškození středotlakého plynovodu pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/383170 a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZk doprovodnému úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou ve výši 1077 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut. Dodávky zemního plynu byly přerušeny 2 konečným odběratelům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlakého plynovodu a únikem zemního plynu uhradila společnost Ekostavby Brno, a.s. bezezbytku.

### **III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly**

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly č. K016213 nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

### **IV. Průběh správního řízení**

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 17. září 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 11280-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 23. září 2013, a ve kterém byl poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhl žádné další důkazy.

Dne 17. září 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-02906/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 11280-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného

kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 27. září 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 11280-4/2013-ERU, ve kterém účastníkovi řízení uložil povinnost zaslat Úřadu do 7 dnů od převzetí předmětného usnesení kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno dne 30. září 2013. Účastník řízení správnímu orgánu požadované podklady zaslal dne 3. října 2013.

Dne 3. října 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 11280-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení dne 30. září 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 11280-5/2013-ERU zaslaným dne 27. září 2013. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba bez účasti dalších osob seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 3. října 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 11280-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno dne 4. října 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti využil a své vyjádření zaslal správnímu orgánu, který ho obdržel dne 7. října 2013.

Dne 3. října 2013 obdržel správní orgán plnou moc k zastupování účastníka řízení advokátní kanceláří Kouřil, Pešáková, Varmuža, Kozinova 2, 787 01 Šumperk. Vzhledem k této plné moci k zastupování zaslal dne 7. října 2013 správní orgán i výše uvedené advokátní kanceláři vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 11280-9/2013-ERU, které bylo doručeno dne 8. října 2013.

Dne 7. října 2013 obdržel správní orgán vyjádření účastníka řízení k dané věci, jehož součástí bylo také v příloze přiloženo priznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2012. Ve svém vyjádření účastník řízení vznesl prosbu, aby správní orgán přihlédl i ke skutečnostem týkající se jeho rodiny a dopadů jeho podnikání na ni, když uvádí jeho rodinnou situaci – je otcem 4 dětí z toho tří nezaopatřených, z toho jedno má diagnózu dětský autismus a statut ZTP/P, kdy toto dítě vozí denně do školy 33 km vzdálené a je nutné se mu intenzivně věnovat a také péče o ně po stránce finanční je velice náročná. Jeho manželka je na mateřské dovolené. Dále objasňuje okolnosti, za nichž došlo ke vzniklé situaci a uvádí problémy s bývalým zaměstnancem, který bagr obsluhoval a který vlastně chtěl pomoci svým spolupracovníkům, kteří museli kamenité podloží kopat ručně. Dále uvádí svou finanční situaci a problémy s tím, když mu společnosti, které si ho nasmlouvaly, nezaplatily za odvedenou práci a on musel danou tíživou finanční situaci řešit úvěrem v bance, přičemž tento úvěr splácí dle svých slov dodnes.

Dne 9. října 2013 obdržel správní orgán od právního zástupce účastníka řízení žádost o sdělení termínů, kdy by bylo se seznámit se spisem.

Na základě této žádosti zaslal správní orgán dne 14. října 2013 prostřednictvím e-mailové pošty právnímu zástupci účastníka řízení vyrozumění o možnosti nahlédnutí do spisu. Dne 17. října 2013 obdržel správní orgán odpověď, ve které právní zástupce informuje o tom, že nahlížení do spisu ruší vzhledem k tomu, že si účastník řízení nemůže náklady tohoto úkonu dovolit.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům rozhodnutí ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

## **V. Popis skutkového stavu věci**

Dne 16. října 2012 došlo v katastrálním území Obyčtov, u č. p. 45 k poškození středotlakého plynovodu PE d 63 a to v důsledku provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení souvisejících s realizací stavby vodního díla: "KANALIZACE A ČOV OBYČTOV".

Bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele výstavby vodního díla, resp. účastníka řízení, nebyla realizována v souladu s podmínkami pravomocného rozhodnutí vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla „KANALIZACE A ČOV OBYČTOV“ na vymezených pozemcích katastrálního území Obyčtov (MÚ Žďár nad Sázavou, odbor životního prostředí, č. j.: ŽP/1371/10/MB, ze dne 21. 9. 2010, nabytí právní moci dne 26. října 2010), jelikož nebyly dodrženy podmínky stanovené v bodě 6 stanoviska společnosti JMP, a.s. zn. 1394/10/114 ze dne 10. 5. 2010, které je součástí rozhodnutí.

Účastník řízení vykonával zemní práce na základě objednávky č. 20082012/M od společnosti Ekostavby Brno, a.s.

Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště Zároveň objednatel ústně seznámil účastníka řízení (resp. jeho zaměstnance pana Sekaninu) s požadavky vlastníků inženýrských sítí, což dokládá rovněž Zápis o předání staveniště dodavateli sepsaný dne 27. srpna 2012.

Vytyčení plynárenského zařízení zajistil investor stavby dne 2. srpna 2012 a protokolárně jej předal společnosti Ekostavby Brno, a.s. Platnost vytyčení byla 2 měsíce.

Vzniklé poškození středotlakého plynovodu pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce

plynovodní sítě (tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. 33/383170 a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ) k doprovodnému masivnímu úniku zemního plynu v množství vyjádřeném hodnotou ve výši 1077 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut. Dodávky zemního plynu byly přerušeny 2 konečným odběratelům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlakého plynovodu a únikem zemního plynu uhradila společnost Ekostavby Brno, a.s. bezzbytku.

## **VI. Právní hodnocení**

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 63.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického

zákonu), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 16. října 2012 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Obyčtov u č. p. 45, zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV Obyčtov“, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 63, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště. Zároveň objednatel ústně seznámil účastníka řízení (resp. jeho zaměstnance pana Sekaninu) s požadavky vlastníků inženýrských sítí, což dokládá rovněž Zápis o předání staveniště dodavateli sepsaný dne 27. srpna 2012. Musel si tedy být plně vědom toho, že se při provádění této výkopových prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo prostřednictvím strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven



z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil masivní únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství vyjádřeném hodnotou 1077 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut a k přerušení dodávky zemního plynu dvěma odběratelům. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, prováděl dne 16. října 2012 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Obyčtov u č. p. 45, zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV Obyčtov“, kdy došlo k poškození středotlakového plynovodu PE d 63, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí

být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení měl k předmětné stavbě potřebné informace a plynárenské zařízení bylo v terénu vytyčeno. Byl také poučen s požadavky vlastníků inženýrských sítí, což dokládá rovněž Zápis o předání staveniště dodavateli sepsaný dne 27. srpna 2012. Přesto účastník řízení nepostupoval v souladu s podmínkou stanovenou správcem plynárenského zařízení pro provádění zemních prací a obsaženou v bodě 6) stanoviska zn.1394/10/114 ze dne 10. května 2010, v důsledku čehož poškodil středotlaký plynovod PE d 63, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1077 m<sup>3</sup> za dobu jeho trvání v délce 15 minut. Došlo tak k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

## **VII. Uložení pokuty**

Účastník řízení se dopustil spáchaní správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným

ve správním řízení zahájeném dne 23. září 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně plynárenského zařízení a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob, jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníkovi řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržetím stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím strojního mechanismu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za polehčující okolnost naopak považuje správní orgán to, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 63, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 1077 m<sup>3</sup>, v jehož důsledku došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě k přerušování dodávky zemního plynu dvěma konečným zákazníkům. Tyto

údaje vypovídají o relativně nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 15 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že v průběhu jednoho roku je toto porušení energetického zákona už druhé a to totožného ustanovení, tedy opětovné porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je fyzickou osobou podnikající, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2012, které předložil účastník řízení a z něhož vyplývá, že měl [REDAKCE], takže jeho dílčí základ daně [REDAKCE]. V 1. pololetí 2013 vykazuje z účetní evidence [REDAKCE], takže jeho základ daně za toto období [REDAKCE]. S ohledem na tyto údaje a

samotné vyjádření účastníka řízení ze dne 7. října 2013 o jeho současné finanční a osobní situaci, je pokuta uložena zcela při spodní hranici zákonné sazby tak, aby nedošlo k finančnímu ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a neměla tedy likvidační charakter, neboť likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

## Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Ing. Petr Novotný v.r.  
oprávněná úřední osoba  
sekce kontroly